

Budgetaftale 2019-2022

Der er mellem Socialdemokraterne, Konservative og SF indgået budgetaftale for 2019.

De konkrete ændringsforslag er stillet i forhold til det 1. behandlingsforslag, som Byrådet godkendte 19. september.

1. Indledning

Hjørring Kommunes økonomi er stadig udfordret. På trods af en fornuftig kassebeholdning i øjeblikket er driftsbalancen udfordret af vigende indtægter som følge af befolkningsudviklingen og konsekvenserne af refusionsomlægningerne på arbejdsmarkedsområdet, der som følge af den manglende udligningsreform ikke er håndteret som aftalt nationalt. Derudover udfordres kommunens udgiftsside af det demografiske pres fra sundheds- og ældreområdet og et fortsat udgiftspres på voksen-handicapområdet.

Endelig er der stadig en stor usikkerhed på indtægtssiden i overslagsårene som følge af usikkerhed om det ekstraordinære finansieringstilskud, samt kommunens afhængighed af tilskud som vanskelig stillet kommune og lånetilsagn.

Parterne sigter med denne aftale på at håndtere kommunens økonomiske udfordringer i 2019 og 2020. Fra 2021 og frem bliver der behov for yderligere tiltag såfremt kommunens indtægtsside ikke bedres via tilførsel af midler fra staten til at håndtere det demografiske udgiftspres og/eller en udligningsreform, der retter op på de åbenlyse skævheder i udlignings- og tilskudssystemet.

Udfordringerne i 2021 og 2022 er "parkeret" i en balancepulje, der skal realiseres via øgede indtægter og/eller yderligere driftsreduktioner. Den forventede restudfordring er 60 mio. kr. i 2021 og 120 mio. kr. i 2022 for at opnå parternes økonomiske mål om sikring af en gns. likviditet på mindst 130 mio. kr. i hele perioden.

Parter er opmærksomme på behovet for klare politiske udmeldinger til borgerne om konsekvenserne af reduktionsforslagene, således at medarbejderne kan stå på dette i det daglige møde med borgerne. Der udarbejdes derfor som supplement til denne aftale en korrigeret oversigt over reduktions- og udvidelsesforslag i forhold til fagudvalgenes budgetforslag – og de enkelte fagudvalg får til opgave at lave en endelig beskrivelse af konsekvenserne rettet mod borgere og medarbejdere.

2. Ændringsforslag og øvrige aftaler

Parterne er endvidere enige om følgende:

a. Ændringsforslag vedrørende drift (se bilag 1)

Følgende reduktionsforslag udgår eller justeres:

ØKU195: Arrangementer og aktiviteter Hjørring Bibliotekerne reduceres kun med 200.000 kr. årligt fra 2019 og frem.

ØKU251: Reduktionen på Vestdansk Filmpulje bortfalder i 2019. I stedet reduceres udviklingspuljen med 150.000 kr. i 2019. Inden B2020 evalueres medlemskabet med henblik på endelig stillingtagen til Hjørring Kommunes fremtidige engagement i foreningen.

ØKU604: Reduktionen i 2019 bortfalder og der tilføres i stedet 300.000 kr. i 2019, jf. pkt. c. nedenfor.

SÆH316: Samarbejdsaftalen med Blå Kors justeres, således at tilskuddet udgør halvdelen af det nuværende tilskud.

SÆH330: Besparelsen på Væresteder indenfor socialpsykiatri udgår.

SÆH345: Besparelse ved ændring af kvalitetsstandard for rengøring til hver 4. uge udgår.

SÆH556: Besparelse udgår for at sikre fortsat mulighed for julehjælp.

SÆH592: Uspecificeret rammebesparelse – SÆH udgår.

TMU585: Besparelse på fortovsrenovering udgår.

BFU97: Besparelse på kørsel til eksterne læringstilbud udgår.

BFU58: Rammebesparelse – undervisning reduceres med 5 mio. årligt i 2021 og 2022.

BFU59: Rammebesparelse – dagtilbud udgår.

BFU274: Reduktion SSP udgår.

Udvidelser:

- ØKU: Der tilføres 640.000 kr. årligt fra 2019 til ansættelse af Hjerneskadekoordinator (SÆH)
- ØKU: Der tilføres 300.000 kr. årligt fra 2019 til ansættelse af konsulent i samarbejde med DGI (se pkt. b. nedenfor).
- AUU: Der tilføres 1,0 mio. kr. årligt fra 2019 til styrket vejledning 7.-10. klasse (se pkt. e. nedenfor)
- SÆH: Der tilføres 2,5 mio. kr. årligt fra 2019 til håndtering af særligt dyre enkeltsager, jf. pkt. på BYR 29. august 2018.
- SÆH: Der tilføres 3,0 mio. kr. årligt fra 2019 til understøttelse af kvaliteten på plejecentrene (se pkt. g. nedenfor)
- BFU: Der tilføres 4,686 mio. kr. årligt fra 2019 til understøttelse af arbejdstidsaftale på lærerområdet.

b. Konsulent i samarbejde med DGI

Foreningslivet står over for en række opgaver og udfordringer, der bl.a. handler om unges deltagelse, nye idrætsvaner og foreningsformer. Der er ligeledes et ønske om at gøre samarbejdet mellem kommunen og foreninger mere smidigt, eksempelvis i fht. samarbejde med folkeskolen, faciliteternes anvendelse og i koblingen mellem sundhed og fritidsaktiviteter. Der prioriteres derfor midler til et styrket samarbejde med DGI via indgåelse af aftale om fælles foreningskonsulent, der kan fungere som "fritidsplaymaker", der binder foreninger og kommunale aktiviteter tættere sammen.

c. Omlægning af den lokale erhvervsservice

I lyset af at der fra statens side ikke er afsat realistisk tid til implementering af det nye erhvervsfremmesystem er parterne enige om alene at reducere tilskuddet til Hjørring Erhvervscenter med 600.000 kr. i 2019, svarende til merbetalingen til det nye Erhvervshus. Fra 1. januar 2020 implementeres en ny lokal erhvervsfremmeindsats i Hjørring med afsæt i en økonomisk ramme på 2,5 mio. kr. plus frigjorte midler fra medfinansiering til de nuværende væksthushusprojekter. Hjørring Kommunes andel af de potentielle frigjorte midler (1 mio. kr.) anvendes dermed fra det tidspunkt til andre formål, samtidig med at DUT-reguleringen til den nye digitale Erhvervsfremmeplatform finansieres af det nuværende HJEC-tilskud. Omkostningen ved udskydelse af omlægningen er 500.000 kr., der finansieres fra det afsatte beløb til yderligere betaling til Nordjyllands Beredskab med baggrund i at det er aftalt med de øvrige kommuner, at en ændret betaling ikke iværksættes før 2020.

d. Vendelbohus

Parterne konstaterer, at det ikke i første forsøg lykkedes at finde interesserede bydere på en forpagtningsaftale. Driftsreduktionen fastholdes, men inden påbegyndelse af afviklingen af Vendelbohus genudbydes en forpagtningsaftale for bygningen med så frie rammer som muligt for byderne indenfor de lovgivningsmæssige rammer og et mål om at kommunens nettodriftsudgifter inkl. vedligeholdelsesforpligtelser skal være 0.

Sideløbende udarbejdes en plan for anden placering af de ikke-kommercielle aktiviteter.

e. Styrket uddannelses- og erhvervsvejledning i grundskolens 7.-10. klasse

Den styrkede uddannelsesvejledning vil bl.a. blive gennemført som undervisning på klassen i 7.-10- klasse i rammen af faget "Uddannelse og Job", hvor de unge skal opnå større kendskab til arbejdsmarked og arbejdsliv og udfordres på fremtidigt uddannelsesvalg. Alle unge vil endvidere blive omfattet af tilbud om gruppevejledning og individuel vejledning, og der vil være øget fokus på erhvervspraktikker og brobygningsforløb. UU-vejlederne skal varetage denne opgave og derudover yde konsultativ bistand til lærerne i ft. faget "Uddannelse og Job". Tilbuddet omfatter alle elever i 7.-10. klasse på kommunale grundskoler og fri- og privatskoler i Hjørring Kommune og de dertil knyttede lærere. Ungdoms- og Uddannelsesvejledningen udvides med 2 stillinger og 1 mio. kr. årligt til varetagelse af opgaven.

f. Hensigts erklæring om udarbejdelse af en sammenhængende ungestrategi for alle unge.

Der skal udarbejdes en sammenhængende ungestrategi – der sikrer bedre overgange fra grundskolen til uddannelse og job – til behandling i Byrådet i forår 2019 og indarbejdelse i Budget 2020-23.

Den overordnede vision for strategien er, at Hjørring Kommune i samarbejde med virksomheder, ungdomsuddannelsesinstitutioner og frivillige organisationer vil sikre, at den enkelte unge med afsæt i egne kompetencer, interesser, motivation og ønsker kommer på rette vej og udfylder sit potentiale i forhold til uddannelse og job.

g. Pulje plejecentre – placeres under ØKU til senere udmøntning

Der afsættes en pulje på 3,0 mio. kr. som skal udmøntes på plejecentrene. Parterne er enige om at puljen skal anvendes så den skaber mest mulig værdi for de faste beboere på kommunens plejecentre. Puljen kan fx anvendes til at øge natbemandingen på de mindste plejecentre med kun én nattevagt, eller til at fastholde en form for "rummelig" klippekortordning på plejecentrene, en kombination eller andre elementer. Parterne aftaler hvordan puljen

udmøntes på baggrund af et oplæg fra SÆH-udvalget. Den formelle udmøntning i Byrådet sker efter indstilling fra Økonomiudvalget. Udmøntningen afventer resultatet finanslovsforhandlingerne så den kan ses i sammenhæng med eventuelle udmøntninger af yderligere midler til ældreområdet.

h. VoksenHandicap

Parterne har noteret sig at forvaltningen har igangsat en analyse der skal afdække årsagen til at der i 2017 er visiteret flere borgere til botilbud. Analysens resultater og anbefalinger vil forelægges ultimo 2018.

Parterne har ligeledes noteret sig, at Hjørring kommune indgår i et projekt under Børne- og Socialministeriet, der er en del af et flerårigt analyseprogram af det specialiserede socialområde aftalt i økonomiaftalerne for 2018 og 2019. Projektet skal være med til at forbedre styringsmulighederne på det specialiserede socialområde ved at koble udgifts- og aktivitetsdata på individniveau. Projektperioden varer til medio 2020, men de første analyseresultater forventes at forelægges i januar 2019.

SÆH deltager i et fælleskommunalt benchmarking af botilbud, som faciliteres af KLK. Benchmarkingen har fokus på normeringer, arbejdstilrettelæggelse og vagtplanlægning på kommunens botilbud.

Parterne ønsker, med afsæt i resultat fra analyserne, at sætte fokus på kommunens styringsmuligheder på VoksenHandicapområdet m.h.p. kortlægning af tiltag der kan give en mere afdæmpet udgiftsstigning i budgetperioden, så Hjørring kommune fortsat har ressourcer til at tilbyde alle borgere de relevante kvalificerede ydelser. Der afholdes en konference for byrådet i foråret 2019 med dette sigte.

i. Plejeboligplan

Parterne vil samarbejde om udmøntningen af en ny plejeboligplan når resultatet af det igangværende arbejde i regi af SÆH er færdiggjort. Parterne er enige om at et væsentligt mål for plejeboligplanen er understøttelse af bedst mulig kvalitet (se også pkt. g. ovenfor) indenfor de rammer, der er til rådighed. Hensynet til kvaliteten overfor de borgere, der bor på plejecentre står som udgangspunkt over hensynet til nærhed. Derfor fastholder parterne både beslutningen om lukning af Havbakken i Tornby og målet om at plejeboligplanen skal give et yderligere provenu i løbet af budgetperioden.

Umiddelbart i starten af 2019 igangsættes en proces vedrørende omdannelse af arealerne hvorpå Havbakken i dag er beliggende. I udgangspunktet er ideen omdannelse til boligformål i en eller anden form, som ejer-, lejeboliger eller eventuelt almene boliger. Processen skal sikre

inddragelse af borgerne i Tornby, men også at der bliver tænkt nyt og måske alternativt i forhold til det kendte i området i dag.

j. Analyse af fremadrettet budgetbehov til beskæftigelsesrettede indsatser

2019 er det sidste år med budgetlagte besparelser på forsørgelsesområdet, som følge af investeringsstrategien. Gennem indsatserne i investeringsstrategien er det lykkedes at nedbringe antallet af borgere på passiv forsørgelse betragteligt. Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget har til brug for budgetlægningen for 2020-2023 igangsat et nærmere analysearbejde af, hvilken økonomi der er behov for fremadrettet for at sikre fastholdelse af resultaterne, og hvilken økonomi der kan frigives til andre formål. Resultatet af dette analysearbejde forelægges for byrådet før sommerferien 2019.

k. Fastsættelse af leje for kommunale udendørs arealer og parkeringsregulering i Hjørring By

Der igangsættes et arbejde med at få fuldstændig overblik over kommunal udlejning af arealer og faciliteter til kommercielt formål. Dette skal danne udgangspunkt for at fastsætte lejeprisniveauet hele vejen rundt og skabe et indtægtsprovenu, som der ikke kan sættes niveau på for nuværende. Dette initiativ også med baggrund i et ønske om at harmonisere pris og vilkår og af hensyn til ikke at påføre private urimelig konkurrence.

Provenuet reserveres i første omgang til finansiering af eventuelle udgifter til indførelse af en eventuel parkeringsregulering i Hjørring By.

Der udarbejdes oplæg til begge dele (med flere modeller for parkeringsregulering) i TMU til forelæggelse for Byrådet.

l. FN's 17 verdensmål

Parterne ønsker at sætte mere fokus på arbejdet med FN's 17 verdensmål. Der startes op med et temamøde for Byrådet, hvor der blandt andet indhentes inspiration fra andre kommuner. Derefter drøfter parterne hvilke ændringer det giver anledning til i Hjørring Kommunes tilgang til de 17 verdensmål.

m. Ændringsforslag – anlæg (bilag 2)

Parterne foreslår at investeringsoversigten i bilag 2 erstatter investeringsoversigten fra 1. behandlingens forslaget.

Udover fremsendte ønsker fra fagudvalgene er der i oversigten indarbejdet 2,200 mio. kr. i 2020 til etablering af et tilbygning på 110 kvm ved Bagterp-skolen til erstatning for lokaler i den gamle lærerbolig. Der udarbejdes et projektforslag med mindre der ifbm Finansloven aftales ændringer, der medfører frigørelse af kommunale lokaler.

Parterne er endvidere indstillet på at kigge på om der i 2020 skal tilvejebringes yderligere midler til omklædningsfaciliteter ifbm Højene Hallen, såfremt de i B2018 afsatte 2 mio. kr. ikke er tilstrækkelige til at dække behovene. BFU udarbejder snarest muligt projektforslag for anvendelsen af de 2 mio. kr. og en vurdering af om der er yderligere behov.

n. Styringsprincipper

Byrådet har fokus på at budgetlægningen skal være robust og realistisk, og at budgettet overholdes i årets løb.

Det er en afgørende forudsætning for, at Hjørring Kommune også i fremtiden kan fastholde en sund og bæredygtig økonomi.

Fagudvalgene og de enkelte budgetansvarlige har en "Initiativforpligtelse" til at sikre budgetoverholdelse indenfor udvalgets samlede budgetområde og det enkelte budgetområde.

Det er hovedreglen, at der ikke gives kassefinansierede tillægsbevillinger ud over overførsel af uforbrugte bevillinger ved årets udgang.

Parterne er opmærksomme på de vedtagne styringsprincipper (bilag 3) og vil efterleve dem i den kommende budgetperiode.

o. Bufferpulje

Bufferpuljen på 26 mio. kr. årligt anvendes til håndtering af udsving på driftsrulninger indenfor servicerammen og til finansiering af efterreguleringer på indtægtssiden i det enkelte budgetår. Bufferpuljen er derimod *ikke* afsat til finansiering af eventuelle budgetoverskridelser på udgiftssiden. I den situation gælder den i bilag 3 anførte initiativforpligtelse i ft at sikre budgetoverholdelse.

Med baggrund i denne tydeliggørelse af formålet vurderes det realistisk delvist at indregne bufferpuljen i likviditetsopbygningen. Under disse forudsætninger indregnes ½ likviditetseffekt af bufferpuljen hen over budgetperioden i den budgetopgørelse, der udarbejdes på baggrund af parternes ændringsforslag.

p. Låntagning og afdrag

Den gældende lovgivning sætter meget restriktive rammer for den kommunale låntagning og ufravigelige krav til gældsafviklingen. Dette er baggrunden for at Hjørring Kommune kun i meget begrænset omfang lånefinansierer anlægsaktiviteterne og derudover gennem store lovbundne afdrag markant nedbringer den langfristede gæld over budgetperioden 2019-22.

Parterne er enige om ikke at fremsætte andre ændringsforslag til 2. behandlingen af budgettet, dog bemyndiges administrationen til at udarbejde tekniske ændringsforslag til forelæggelse for Byrådet ved 2. behandlingen.

Parterne vil ikke stemme for andre ændringsforslag til 2. behandlingen.

Hjørring 26. september 2018

Arne Boelt, Borgmester

Peter Duetoft, Socialdemokraterne

Per Møller, Konservative

Jørgen Bing, SF

Bilagsoversigt:

- Bilag 1: Oversigt over ændringsforslag – drift.
- Bilag 2: Investeringsoversigt.
- Bilag 3: Styringsprincipper.

Budget 2019-2022 - virkning af ændringsforslag

26. september 2018

		Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022	Sum	Bemærkninger
	Bundlinje i budgetopgørelse 3 - (1. behandling)	41.489	71.814	61.858	19.469	194.630	
	DRIFT	20.813	17.513	-29.678	-34.124	-25.476	
ØKU	Balancepulje			-60.000	-60.000		Tilpasning af balancepulje
ØKU	195 Arrangementer og aktiviteter		200	400	400		Arrangementer og aktiviteter i Hjørring Bibliotekerne reduceres kun med 0,200 mio. kr. fra 2019 og frem
ØKU	251 Vestdansk Filmpulje	150					Reduktion på Vestdansk Filmpulje bortfalder i 2019. Medlemskabet evalueres inden Budget 2020-2023.
ØKU	650 Økonomiudvalgets udviklingspulje	-150					Reduktion finansierer bortfald af reduktion på Vestdansk Filmpulje i 2019.
ØKU	604 Frigjorte midler - erhvervsfremme	200					Reduktion bortfalder i 2019
ØKU	649 Udskydelse af implementering af det nye erhvervsfremmesystemet	300					Tilførsel af midler til omkostninger if. udskydelse af implementering af det nye erhvervsfremmesystemet
ØKU	648 Forskydning af ændret betaling til Nordjyllands Beredskab	-500					Finansiering af udskydelse af implementering af det nye erhvervsfremmesystemet
SÆH	316 03.2 Opsigelse samarbejdsaftale m. Blå Kors	340	515	515	515		Samarbejdsaftalen med Blå Kors justeres, således at tilskuddet udgør halvdelen af det nuværende tilskud
SÆH	330 03.1 Væresteder indenfor socialpsykiatri	770	1.600	1.600	1.600		Reduktionsforslag udgår
SÆH	345 05.5 Rengøring hver 4. uge	2.300	2.300	2.300	2.300		Reduktionsforslag udgår
SÆH	556 10.1 §18-pulje - Frivilligt socialt arbejde	100	100	100	100		Reduktionsforslag udgår
SÆH	592 13. Uspecificeret rammebesparelse	3.620	-1.120	3.260	-2.740		Reduktionsforslag udgår
TMU	585 F4 Fortove	800	800	800	800		Reduktionsforslag udgår
BFU	97 Kørsel til eksterne læringstilbud	522	522	522	522		Reduktionsforslag udgår
BFU	58 Rammebesparelse nettobudget Sektor Undervisning	0		5.000	5.000		Rammebesparelse reduceres med 5 mio. årligt i 2021 og 2022
BFU	59 Rammebesparelse nettobudget Sektor Dagtilbud	0	0	3.229	4.783		Reduktionsforslag udgår
BFU	274 SSP - tilpasning af serviceniveau (scenarie 1)	235	470	470	470		Reduktionsforslag udgår
ØKU	478 Hjerneskadekoordinator	640	640	640	640		Udvidelsesforslag
ØKU	625 DGI-konsulent	300	300	300	300		Udvidelsesforslag
AUU	440 Styrket vejledning 7-10 klasse	1.000	1.000	1.000	1.000		Udvidelsesforslag
SÆH	621 Særligt dyre enkeltsager - udvidelse	2.500	2.500	2.500	2.500		Udvidelsesforslag
SÆH	622 Tilførsel til plejeboligområdet - udmøntes i SÆH	3.000	3.000	3.000	3.000		Udvidelsesforslag
BFU	407 Lærerearbejdsaftale - udvidelse	4.686	4.686	4.686	4.686		Udvidelsesforslag
	ANLÆG	2.171	-21.530	7.820	12.420	881	
ØKU	413 CKUV - erstatning af pavilloner med nybyggeri	0	0	11.000	0		
ØKU	411 Implementering af nyt valgssystem	500	0	0	0		
ØKU	641 Reduktion af "pulje til kulturelle formål"		-1.000	-1.000	-1.000		
SÆH	433 Udvidelse til Plejeboligplan 2030	0	0	0	20.000		
SÆH	414 Udvidelse af botilbuddet Aage Holms Vej	2.000	5.500	0	0		
TMU	609 Byforskønnelse - forhøjelse af pulje	900	900	900	900		
TMU	610 Bygværker - forhøjelse af pulje	0	1.000	1.000	1.000		
TMU	418 Frivillighed - Ny pulje	500	500	500	500		
TMU	520512 Klimastrategi - omprioritering til frivillighedspulje	-500	-500	0	0		
TMU	425 Standningssted Hjørring Øst	2.400	0	0	0		
TMU	419 Trafikale forhold ved Skolevangen	3.200	0	0	0		
TMU	640 Natur Folkemøde - forhøjelse af pulje	1.000	1.000	1.000	1.000		
BFU	428 Bjergby undervisningssted - Udskiftning af utæt abesttag	2.600	0	0	0		
BFU	427 Børnehus i Hjørring Øst - udvidelse af ramme	5.000	12.000	0	0		
BFU	431 Hjørringskolen, Bagterp Undervisningssted - Genhusning i forbindelse med ombygning etape 2	790	0	0	0		
BFU	432 Løkken Undervisningssted - Nyt tagpap på pyramidetaget og Østfløjen	0	0	2.200	0		
BFU	429 Tagrenovering Sindal Undervisningssted	3.700	0	0	0		
BFU	294 Vandhuset, udskiftning af bassinduge	1.000	0	0	0		
BFU	647 Tilbygning Bagterp Skole		2.200				
ØKU	623/624 Udmøntning af anlægspuljer via ændringsforslag	-11.919	-11.630	-28.780	-29.480		
SÆH	628 Demensby/plejeboligplan	0	-4.000	-15.500	19.500		Ændret periodisering
BFU	631 Børnehus i Hjørring Øst	0	-15.500	15.500	0		Ændret periodisering
BFU	630 Skole og børnehus i Vrå	-9.000	-12.000	21.000	0		Ændret periodisering
	Samlet virkning af ændringsforslag	22.984	-4.017	-21.858	-21.704	-24.595	Samlet kasseforbedring på 24,6 mio. kr.
	Ny bundlinje efter ændringsforslag (+ = kasseforbrug)	64.473	67.797	40.000	-2.235	170.035	
	Hertil teknisk virkning af ændringer i forhold til pris- og lønfremskrivning mv.	-995	-134	199	1.754	824	
	Endelig bundlinje i budgetopgørelse 4 (+ = kasseforbrug)	63.478	67.663	40.199	-481	170.859	

Investeringsoversigt for årene 2019 - 2022

Budgetaftale						
(i 1.000 kr.)	Overslag				Sum	Bemærkninger
	2019	2020	2021	2022		
Brutto anlægsramme i 2019-prisniveau	155.060	129.120	124.620	120.220	529.020	
Netto anlægsramme i 2019-prisniveau	141.060	122.120	117.620	113.220	494.020	
<i>Pris-reserve</i>		<i>2.080</i>	<i>4.380</i>	<i>6.580</i>	<i>13.039</i>	
Bundlinje anlæg i budgetopgørelse	141.060	124.200	122.000	119.800	507.059	
Økonomiudvalget	27.620	7.290	18.290	42.090	95.290	
Udleveret anlægspulje	0	0	0	34.800	34.800	Disponeres ved kommende budgetlægninger.
Jordforsyning - budgetteret salgssindtægt	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	-28.000	Hjørring Kommune har et bredt udsnit af grunde til salg geografisk fordelt over hele kommunen til bolig- og erhvervsformål samt sommerhus. Forventningen er, at der årligt kan realiseres en netto indtægt på 2.000 mio. kr. Udgifterbudgettet frigives løbende til nye byggemodningsprojekter mv. For nuværende er der gang i byggemodninger for boligområdet i Højene i Hjørring, Rugvænget i Sindal og Galgebakkevej i Vrå. For erhvervsområdet er der gang i et projekt i Løkken omkring Løkkensholmsvej.
Jordforsyning - udgifter til byggemodning mv.	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000	Hjørring Kommune har rig mulighed for at drage nytte af naturen i forhold til indlandsturismen. I samarbejde med Naturstyrelsen arbejdes der på et projekt omkring Slotvej Gård i Sindal, hvor man har købt gården. Købet afdrages over 10 år.
Slotvedgård	540	540	540	540	2.160	Festivalen er tænkt som en del af profileringen af Vendsyssel Teater- og Oplevelshuset, samtidig med at den skaber opmærksomhed og kendskab til professionel scenekunst for børn og unge.
Værtskab for Børneteater Festival	2.500	0	0	0	2.500	Børneteaterfestivalen udvikles og arrangeres i et samarbejde mellem Teatercentrum (selvejende institution under Kulturministeriet) og værtskommunen.
Rammebeløb vedligehold kultur-bygninger	400	500	500	500	1.900	Der er afsat et rammebeløb til løbende vedligehold samt udviklings-/tilbygningsopgaver på kulturbygninger. Puljen dækker ligeledes tilskud til mindre anlæg i foreninger og selvejende institutioner efter ansøgning.
Etablering af yderligere tribunefaciliteter på Hjørring Stadion	19.500	0	0	0	19.500	Jf. byrådsbeslutning 29. august 2018
- Tilskud fra Nord Energi til projektet	-2.000	0	0	0	-2.000	
Pulje til kulturelle formål	180	250	250	250	930	Puljen dækker medfinansiering til samarbejds- og partnerskabsprojekter bredt indenfor kulturområdet. Puljen anvendes dels til medfinansiering af nye projekter og dels til støtte til initiativer, hvor foreninger og institutioner vil modernisere eksisterende anlæg.
Områdefornyelser/Turismefremme	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000	Puljen skal anvendes dels som en pulje til områdefornyelse rettet mod de 4 mindste områdebyer, Sindal, Vrå, Tårs og Løkken og dels som en pulje til at fremme en turisme, der bygger på miljømæssig og økonomisk bæredygtighed med respekt for både naturen og lokalbefolkningen.
Flytning af Rubjerg Knude fyr - tilskud fra staten	-5.000	0	0	0	-5.000	Projektet indgår i regeringens finanslovsforslag for 2019, hvor staten dækker udgifterne til flytning af Rubjerg Knude Fyr med op til 5.000 mio. kr.
Flytning af Rubjerg Knude fyr - anlægsgudgifter	5.000	0	0	0	5.000	Hjørring Kommune har i en årrække arbejdet med at energioptimere kommunens bygninger. De energimæssige tiltag, der foretages har korte tilbagebetalingstider og lånefinansieres jf. lånebekendtgørelsen.
Energibesparende foranstaltninger	4.000	4.000	4.000	4.000	16.000	En tilskudspulje med sigte på gennemførelse af demonstrationsprojekter i samarbejde med interesserede selvejende institutioner, der kan give inspiration til efterfølgende lånefinansierede projekter i andre institutioner.
Energibesparende foranstaltninger - selvejende institutioner og foreninger	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000	Som en del af monopolbruddet skal der implementeres et nyt valgssystem. Systemet forventes udrullet ultimo 2019. Inden udrulningen skal der gennemføres lokale prøvevalg, hvor samtlige valgarter testes. Ligeledes skal alle kommuner deltage i et prøvevalg i november 2019. Prøvevalget gennemføres som skyggevalg til Europaparlamentsvalget.
Implementering af nyt valgssystem	500	0	0	0	500	Som led i implementeringen af det nye valgssystem skal der afsættes ressourcer til projektstyringsopgaver, uddannelse af medvirkende ved valg, forberedelse og afvikling af test og prøvevalg samt IT-tekniske opgaver. Herudover skal der afsættes midler til indkøb af hardware til brug på kommunens 21 afstemningssteder.
Center for Kompetenceudvikling Vendsyssel - erstatning af pavilloner med nybyggeri		0	11.000	0	11.000	Center for Kompetenceudvikling Vendsyssel ønsker at erstatte eksisterende (nye og gamle) pavilloner på 540 m ² med et nybyggeri i mursten på 500 m ² i 2021. Det vil koste 10.000 mio. kr. til bygninger og 1,00 mio. kr. til ny parkeringsplads. Ydelsen på et 25-årigt lån vil kunne finansieres via lejebesparelse på den nye pavillon, hvor lejeaftalen udløber i foråret 2022. Herudover vil der være en restbesparelse på ca. 0,020 mio. kr. årligt til økonomiudvalgets bygningskonti. Den nuværende lejeudgift samt forventet energibesparelse på i alt 0,580 mio. kr. årligt skal overføres til Økonomiudvalget fra Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget. Dette med 2/3 virkning i 2022 (0,386 mio. kr.) og helårsvirkning fra 2023. I forbindelse med opsigelse af nuværende lejemaal håndteres frigivelse af deponering i sammenhæng med lånerammeopgørelse.
Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget	12.550	16.050	15.050	50.050	93.700	
Vedligeholdelsesramme Ældreområdet	3.900	3.900	3.900	3.900	15.600	Til vedligeholdelse af kommunens bygninger og anlæg på Ældreområdet (servicearealer) afsættes en vedligeholdelsesramme.
Vedligeholdelsesramme Sundhed/Handicap	2.700	2.700	2.700	2.700	10.800	Til vedligeholdelse af kommunens bygninger på Sundheds- og Handicapområdet f.eks. træningsfaciliteter, botilbud og væresteder afsættes der en vedligeholdelsesramme.
Træningsområdet - reinvestering i udstyr	380	380	380	380	1.520	Der er et løbende behov for at udskifte/opgradere udstyr til træningsområdet.
Tandplejen - reinvestering i udstyr	370	370	370	370	1.480	Af hensyn til en tidssvarende og rationel drift på tandplejen er der brug for en løbende vedligeholdelse/udskiftning af særligt tandplejeudstyr.
Køkkenområdet - reinvestering i køkkenudstyr	1.700	1.700	1.700	1.700	6.800	For at opretholde en tidssvarende og rationel drift på køkkenområdet skal produktionsfaciliteterne løbende vedligeholdes. Køkkenområdet er takstfinansieret og afskrivning af reinvesteringer indgår i takstberegningen.
Omlægninger på det specialiserede socialområde	1.500	1.500	1.500	1.500	6.000	For at understøtte Sundheds-, Ældre- og Handicapområdets investeringsstrategi, videreføres puljen afsat til omlægningsopgaver på voksenhandicapområdet.
Demensby/Plejeboligplan	0	0	4.500	39.500	44.000	Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget har igangsat en proces omkring en fremtidig demensby i Hjørring Kommune. Etableringen af en demensby bør tænkes ind i udarbejdelsen af en samlet plejeboligplan, der bl.a. skal sikre, at den samlede kapacitet i antal, struktur og indhold modsvarer behovene frem mod 2030. På baggrund heraf, er projektet tilføjet yderligere 20.000 mio. kr. i 2022 ud fra fornyet skøn over investeringsbehovet ifm. plejeboligplanen til 2030.
Udvidelse af botilbuddet Aage Holms Vej	2.000	5.500	0	0	7.500	Projektet er todelt og indeholder dels en omfattende om- og tilbygning af servicearealerne dels en udvidelse af botilbuddet med 12 pladser. Servicearealerne er utilstrækkelige som det er i dag, og der skal derfor bl.a. etableres nye kontorer, stort mødelokale, personaletoaletter, p-pladser mm. Udvidelsen af botilbuddet ønskes med baggrund i ventelistsituationen samt forventninger til opdrift i øvrigt. Der ses både et behov for multihandicappede samt gruppen der efterspørger det generelle botilbud. Prisoverslaget er udregnet på baggrund af erfaringstal fra en tidligere udvidelse af Aage Holms Vej.

Investeringsoversigt for årene 2019 - 2022

Budgetaftale

(i 1.000 kr.)	Overslag				Sum	Bemærkninger
	2019	2020	2021	2022		
Teknik- og Miljøudvalget	26.550	12.250	12.750	12.250	63.800	
Helhedsindsats Hirtshals	2.500	0	0	0	2.500	Helhedsindsatsen skal sikre at det erhvervmæssige potentiale ved havnen og byen som hjemsted og turistby opgraderes.
Byforskønnelse - nedrivningspulje	1.900	1.900	1.900	1.900	7.600	Indsatsen mod nedslidte bygninger i landdistriktet vedrører kondemneringer, nedrivninger og bygningsfornyelse af boliger. Arbejdet er en fortsættelse af igangværende proces med forskønnelse af yderområder.
Natur Folkemøde	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000	Naturmødet er et årligt tilbagevendende arrangement, hvor debatten omkring naturen i Danmark bliver præsenteret på et folkemøde. Med budgetaftalen er bevillingen til projektet udvidet med 1,000 mio. kr. årligt.
Bygværker	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000	Består af broer, underføringer under veje og parkeringspladser i etager mv. Det er vigtigt at nuværende skader udbedres, inden de forværrer tilstandene på bygværkerne, hvilket vil fordyre reparationerne og på sigt kan medføre svigt/nedbrud
Buffer til infrastruktur, ekstraordinær vejvedligeholdelse og klimaforanstaltninger	6.000	6.000	6.000	6.000	24.000	Indsats i forbindelse med kystsikring eller til afhjælpning af skader efter større klimahændelser. Såfremt midlerne ikke disponeres tilgår de ekstraordinær vejvedligeholdelse.
Cykelstiprojekter	500	500	500	500	2.000	En årlig pulje til cykelstiprojekter. Midlerne udmøntes til projekter med størst behov.
Løkken Moleleje - helhedsindsats Løkken	5.700	0	0	0	5.700	Etape 2 i 2018-2019 skal sikre adgang for alle på molen og stranden, samt en renovering af Hummerhuset.
Signalanlæg - fornyelse	350	350	350	350	1.400	Bevillingen skal sikre at signalanlæggene løbende holdes på et tidssvarende niveau.
Udvidelse af vejanlæg - modulvogntog	500	0	500	0	1.000	Puljen skal udløses, når der fremkommer ønske om en konkret rute, og hvor administrationen vurderer at dele af ruten giver værdi for flere.
Frivillighed	500	500	500	500	2.000	Der foreslås en ny pulje til en indsats omkring frivillighed.
Trafikale forhold ved Skolevangen	3.200	0	0	0	3.200	Vejen indrettes på en anderledes måde, så der opnås en bedre og mere sikker afvikling af trafikken, specielt for bløde trafikanter. Konkret vedrører dette projekt en omdannelse af krydset mellem Skolevangen og Idrætsalle.
Standningssted Hjørring Øst	2.400				2.400	Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har givet tilsagn om at medfinansiere et standningssted (stoppested) i Hjørring Øst under betingelse af, at Hjørring Kommune selv finansierer 50% af udgiften. Der tages kontakt til Region Nordjylland for at ansøge dem om finansiering af 25% af projektet, således at Hjørring Kommunes andel ligeledes bliver 25%
		0	0	0		
Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget	74.340	86.530	71.530	8.830	241.230	
Fællespulje, skoler	3.200	4.700	4.700	4.700	17.300	Der er afsat fællespulje til anlæg, skoler. Midlerne er til bygningsvedligehold, der ikke kan tilgodeses i skolernes driftsbudgetter herunder større renoveringsopgaver og myndighedspåbud fra Arbejdstilsynet og Fødevarestyrelsen mv.
Fællespulje, Hjørring Hallerne	800	1.130	1.130	1.130	4.190	Der er afsat fællespulje til anlæg, haller. Midlerne er til bygningsvedligehold, der ikke kan tilgodeses i hallerne driftsbudgetter, herunder større renoveringsopgaver og myndighedspåbud fra Arbejdstilsynet og Fødevarestyrelsen mv.
Fællespulje, dagtilbud	2.500	2.500	2.500	2.500	10.000	Der er afsat fællespulje til anlæg, dagtilbud. Midlerne er til bygningsvedligehold, der ikke kan tilgodeses i institutionernes driftsbudgetter herunder større renoveringsopgaver og myndighedspåbud fra Arbejdstilsynet og Fødevarestyrelsen mv.
Medfinansieringspulje	500	500	500	500	2.000	Puljen dækker medfinansiering til samarbejds- og partnerskabsprojekter bredt indenfor kultur-, fritids- og bosætningsområdet. Puljen anvendes dels til medfinansiering af nye projekter og dels til støtte til initiativer, hvor foreninger og institutioner vil modernisere eksisterende anlæg.
Skole og børnehus i Vrå	43.500	53.000	45.000	0	141.500	Etablering af ny skole og børnehus i Vrå i forbindelse med Idrætscenter Vendsyssel. Grundlaget for likviditetsplanen er en optimal byggeproces set i forhold til byggearbejdet og driftssituationen for de institutioner, der skal rummes i bygningen.
Musisk Skole	5.250	7.000	0	0	12.250	Rammebeløb til nye lokaler til Hjørring Musiske Skole. I lyset af at det forudsatte projekt på Jernbanegade 8 ikke kan realiseres som forudsat, udarbejder Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget oplæg til alternative modeller for sikring af nye rammer til Hjørring Musiske skole indenfor den tidligere besluttede samlede ramme.
Renovering af gulv i Højenehallen	900	0	0	0	900	Eksisterende halgulv er nedslidt. Der lægges et nyt gulv.
Vandhuset, udskiftning af bassinduge	1.600	0	0	0	1.600	En bassindug kan holde i 10 år. Bassindugene i Vandhuset er allerede i 2017 begyndt at bule op flere steder og udviser dermed tegn på, at det er tid til udskiftning. Hvis dugene ikke kan holde tæt, vil bygningen få vandskader. Bassindugene planlægges udskiftet i 2019 og udgifterne bliver på i alt 1,600 mio. kr. Med vedtagelsen af Budget 2018 blev der afsat 0,600 mio. kr. til projektet i 2019, men der blev ikke taget beslutning om periodisering af den resterende udgift på 1,000 mio. kr. Behovet for udskiftning af bassindugen er nu så stort, at den samlede anlægssum på 1,600 mio. kr. samles i 2019.
Børnehus i Hjørring Øst	9.000	15.500	15.500	0	40.000	Institutionerne i Hjørring Øst mangler børnehavpladser på grund af et stigende børnetal. På Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget den 15. maj 2017 blev det anbefalet, at der arbejdes med et nyt børnehus i 2020 med plads til 75 børnehavbørn + 30 vuggestuebørn. De 30 vuggestuepladser skal imødekomme, at flere forældre kan få opfyldt deres ønske om en vuggestueplads. Dette vil betyde en tilpasning i dagplejen. Det oprindelige projekt til nyt børnehus i Hjørring by, kan ikke dække behovet for pladser i forhold til det stigende børnetal i område øst. Projektet er oprindeligt beregnet til 75 børnehavpladser og 30 vuggestuepladser. For at kunne dække pasningsbehovet i området, skal projektet øges med yderligere 65 børnehavpladser. Desuden ønskes specialbørnehaven Viben flyttet til det nye børnehus med plads til 15 børn. Herved gives der plads til yderligere 20 børnehavpladser i Børnehuset Bagterp. Budgettet til nyt børnehus i Hjørring by øges til samlet 40,000 mio. kr.
Hjørringskolen ved Bagterp undervisningssted - Genhusning i forbindelse med ombygning, etape 2	790	0	0	0	790	På grund af stigende elevtal og for at forstyrre skoledriften mindst muligt, har bygherreudvalget ladet opstille en midlertidig bygning til genhusning af eleverne i byggeperioden. Den midlertidige bygning er lejet for maksimum fem år, og udgiften søges finansieret udenfor anlægssummen, så det planlagte anlægsprojekt (de to første etaper) ikke belastes. Udgiften til genhusning kan opdeles i to poster: Udgiften til pavillonleje i maks. fem år 1,467 mio. og øvrige udgifter herunder indretning i ungdomsklubbens lokaler i Bagterp (anslået ca. 0,025 mio. kr.). BFU har den 23. april 2018 godkendt, at der prioriteres 0,700 mio. kr. af uforbrugte midler fra en anlægspulje afsat i 2015 til bygningsmæssige ændringer der fulgte af skolestrukturændringerne. De resterende udgifter til genhusning i byggeperioden (0,792 mio. kr.) ønsker Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget indarbejdet i investeringsoversigten for 2019 - 2022 som en selvstændig budgetpost.
Bjergby undervisningssted - Udskiftning af utæt asbesttag	2.600	0	0	0	2.600	Taget er fra skolens opførelse i 1965, så det har haft en liggetid på godt 53 år. Levetiden for denne type tagbeklædning er 20-30 år. Taget er utæt flere steder pga. liggetiden, der er dog skiftet få plader ifm. isætning af nye ovenlysvinduer med inddækninger, men disse inddækninger er ikke længere tætte. Tagbeklædningen er asbestholdige bølgeplader, og skal håndteres som farligt affald.
Tagrenovering Sindal undervisningssted	3.700	0	0	0	3.700	Tagbelægningen på de teglhængte tage fra 1962 udskiftes og taget renoveres på bygning D, gymnastiksalsfløj, mellemfløj og sundhedsplejen/Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. I projektet indgår opretning, efterisolering, udskiftning af nedløb mv. De seneste år udskiftes der årligt et stigende antal tegl, der med tiden er forvitret. Det er ikke længere muligt at skaffe tegl til udskiftning. Projektet blev sidste år forelagt Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget, men blev taget af investeringsoversigten inden videre behandling.
Bagterp undervisningssted - tilbygning	0	2.200	0	0	2.200	Der afsættes 2,200 mio. kr. i 2020 til etablering af en tilbygning på 110 m ² ved Bagterp-skolen til erstatning for lokaler i den gamle lærerbolig. Der udarbejdes et projektforslag med mindre der i forbindelse med Finanslovens aftales ændringer, der medfører frigørelse af kommunale lokaler.
Løkken undervisningssted - Nyt tagpap på pyramidetaget og østfløjen	0	0	2.200	0	2.200	Tagene er fra henholdsvis 1963 og 1984 og trænger til udskiftning, da tagrygningerne er begyndt at blæse af og skifferpladerne er begyndt at gå i stykker og hæve sig, så der bliver åbent ind under pladerne. Det betyder, at regn og sne kan blæse ind på lofterne og give fugtskader på isolering, ydervægge og ned i bygningerne.

Uddrag af ”Principper for Økonomistyring”

Forord

Hjørring Byråd har i ”Principper for Økonomistyring” fastlagt de grundlæggende regler og rammer for økonomistyringen i Hjørring Kommune.

Byrådet har ud over de beskrevne formål meget fokus på,

- at budgetlægningen skal være robust og realistisk
- at budgettet overholdes i årets løb

Disse elementer er en afgørende forudsætning for, at Hjørring Kommune også i fremtiden kan fastholde en sund og bæredygtig økonomi.

Lovgrundlag

”Principper for økonomistyring” er Hjørring Kommunes kasse- og regnskabsregulativ jf. Styrelseslovens § 42, stk. 7, hvori Byrådet fastsætter de nærmere regler for indretningen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen i et regulativ. Af dette skal endvidere fremgå forskrifter vedrørende forretningsgangen inden for kasse- og regnskabsvæsenet. Regulativet tilsendes den kommunale revision, som tillige skal underrettes om alle ændringer af regulativet, før de sættes i kraft.

Formål

Formålet med principperne er:

- at fastlægge rammerne for den økonomiske styring i kommunen
- at sikre effektiv og korrekt administration af kommunens økonomi
- at give den nødvendige handlefrihed til de budgetansvarlige

Forholdet til kommunens generelle styringsprincipper

Principper for økonomistyring fastlægger kun de overordnede organisatoriske og styringsmæssige principper. Teksten er kortfattet, men der findes i relevant omfang en henvisning eller et link til mere detaljerede regler i form af forretningsgange, vejledning mv.

I praksis fungerer principperne derfor som en indgang og portal til mere uddybende beskrivelser i bilag, beslutninger i Byråd mv.

Principper for økonomistyring er gældende for hele kommunens virksomhed, herunder selvejende institutioner og fonde mv., hvor kommunen varetager bogføringen.

Rollefordelingen mellem det politiske og det administrative niveau

Jf. styrelsesloven er det formelle ansvar for kommunens økonomiske styring henført til det politiske niveau:

Økonomiudvalget skal jf. § 18 have indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold inden for samtlige kommunens administrationsområder, og udvalgets erklæring skal indhentes om enhver sag, der vedrører disse forhold, forinden sagen forelægges.

Fagudvalgene bestyrer jf. § 21 de anliggender, der er underlagt dem, inden for rammerne af det vedtagne årsbudget og i overensstemmelse med de reglementer m.v., der er udstedt af Byrådet. De påser, at de bevilgede beløb ikke overskrides, og foretager gennem økonomiudvalget indstilling til Byrådet, hvis bevillinger derudover anses for ønskelige eller fornødne.

Borgmesteren har jf. § 31 den øverste daglige ledelse af kommunens administration.

Mere udtømmende regler for Byrådets, udvalgenes og borgmesterens funktioner er beskrevet i Styrelsesvedtægt for Hjørring Kommune samt forretningsorden for Byråd og udvalg.

Forvaltningen, kommunens administrative ledelse, har i praksis det daglige ansvar for udmøntningen af kommunens økonomistyring inden for rammerne af principperne i dette dokument og det almindelige ledelsesansvar. Den enkelte forvaltningsdirektør varetager således budgetansvaret indenfor egen forvaltning.

Økonomiske styringsprincipper

Budgetprocessen

De grundlæggende principper for kommunernes budget og budgetprocedure findes i Styrelsesloven og i regler fastsat af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

For at skabe den ønskede sammenhæng mellem økonomi og mål skal processen for den politiske målstyring og den administrative aftalestyring sammentænkes med budgetprocessen.

Budgetarbejdet foregår derfor efter en tidsplan, som udarbejdes af Direktøren for Økonomi- & Personaleforvaltningen og som efter behandling i Direktion og Økonomiudvalg godkendes af Byrådet.

Direktøren for Økonomi- & Personaleforvaltningen er ansvarlig for, at budgetarbejdet planlægges og udføres i overensstemmelse med planen.

Årsbudget og bevillingsniveau

Bevillingsniveauet fastlægges i forbindelse med vedtagelsen af det enkelte års budget og vil normalt være på sektorniveau.

Byrådet afgiver som hovedprincip "nettobevillinger", men alle bevillinger skal i det detaljerede budget opdeles mellem udgifter og indtægter.

Fagudvalget kan foretage omprioriteringer mellem serviceområderne indenfor den enkelte sektor. Udvalget kan søge byrådet om omplacering mellem udvalgets sektorer. Særlige forhold vil være særskilt beskrevet i budgettet.

Budgetansvar og ledelsestilsyn

Selv om det formelle budgetansvar er hos fagudvalget, er den praktiske udmøntning af ansvaret delegeret til forvaltningsdirektøren og videre til ledende personer indenfor egen forvaltning.

På baggrund af oplysninger fra de enkelte forvaltninger er Økonomi- og Personaleforvaltningen ansvarlig for, at alle budgetbeløb entydigt kan henføres til en konkret person/funktion.

Fordelingen fremgår af den administrative struktur i Økonomisystemet.

De budgetansvarlige har som ledere ansvaret for overholdelsen af den tildelte budgetramme og de aktivitetsmæssige forudsætninger, herunder ansvaret for at opbygge hensigtsmæssige arbejdsgange og interne kontroller inden for eget område.

Budgetopfølgningen for den enkelte leder udføres i sammenhæng med ledelsestilsynet minimum en gang om måneden, så det er muligt at reagere hurtigt på udsving i forbrugsmønstre og aktiviteter.

I forbindelse med ledelsestilsynet føres der tilsyn med, om væsentlige arbejdsgange og interne kontroller fungerer i praksis. Tilsynet skal foretages ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko.

De enkelte forvaltningsdirektører har ansvaret for, at ledelsestilsynet fungerer inden for egen forvaltning.

For at sikre den nødvendige effektivitet og ensartethed i arbejdet udføres og dokumenteres ledelsestilsyn i Økonomisystemet på grundlag af fælles retningslinjer og vejledninger.

Økonomi- og Personaleforvaltningen er ansvarlig for fortsat udvikling af platformen for ledelsestilsyn og uddannelsen af de budgetansvarlige og øvrige brugere i anvendelsen af værktøjerne.

Økonomiopfølgning

De enkelte forvaltningsdirektører er ansvarlige for, at der tilrettelægges den nødvendige og relevante økonomirapportering for det enkelte udvalg.

Der foretages økonomiopfølgning pr. 31.3 og 30.9. Disse fremsendes til behandling i Økonomiudvalg og Byråd, jf. Økonomi- og Personaleforvaltningens vejledning og skabeloner. På områder med særlig politisk bevågenhed eller med risiko for større budgetafvigelser, kan Økonomiudvalget stille krav om en løbende rapportering af udviklingen mellem de to økonomiopfølgninger.

Direktøren for Økonomi- & Personaleforvaltningen er ansvarlig for at udarbejde en tidsplan for arbejdet med økonomiopfølgningen, herunder fortsat udvikling af fælles rapporteringsværktøjer med afsæt i Økonomisystemet. Dette omfatter også likviditetsstyring.

Tillægsbevillinger

Fagudvalgene og de enkelte budgetansvarlige har en "**initiativforpligtigelse**" til at sikre budgetoverholdelse indenfor udvalgets samlede budgetområde og det enkelte budgetområde.

Det er hovedreglen, at der ikke gives kassefinansierede tillægsbevillinger ud over overførsel af uforbrugte bevillinger ved årets udgang.

For at sikre den nødvendige finansiering og prioritering af eventuelle tillægsbevillinger, skal alle muligheder være afsøgt, før der i helt særlige tilfælde søges om en kassefinansieret tillægsbevilling. Dette indebærer, at fagudvalget undersøger mulighederne for

- at reducere udgifterne ved en ændret opgavevaretagelse
- en omprioritering mellem serviceområderne inden for sektoren
- for flytning af midler mellem sektorer inden for udvalgsområdet (kræver godkendelse af Byrådet)
- en ændring af aktiviteten (kræver godkendelse af Byrådet)

Er alle muligheder afsøgt skal fagudvalget søge om tillægsbevillingen ved førstkommende økonomiopfølgning.

Økonomiudvalget er med afsæt i Styrelseslovens § 40 bemyndiget til at udmønte tværgående budgetpuljer på tværs af sektorområder til konkrete formål f.eks. til barselsudligning. En ændring af det fastlagte formål i budgetforudsætningerne kræver byrådets godkendelse.

På skoleområdet har de enkelte skolecenterledere adgang til efter godkendelse i skolebestyrelsen at foretage budgetomplaceringer mellem omkostningssteder og serviceområder inden for den enkelte sektor på skolecentrets budget. Budgetoverførsler mellem budgetår ses ligeledes samlet for den enkelte sektor inden for skolecentrets budget.

Den seneste version af "Principper for Økonomistyring" samt tilhørende bilag kan findes på Hjørring Kommunes hjemmeside:

(Menu \ Demokrati \ Økonomi og budget \ Principper for Økonomistyring)